

Vejby, 6. maj 2025

www.samvirket.net

Formand – Birgit Lund
Strandpromenaden 69,4
2100 København Ø

Sommer: Ved Skrænten 1
3210 Vejby

40 30 57 41
lund@persona-as.dk

Hørings svar vedrørende Nordkystens Fremtid

Sendt pr. mail til: kyst@gribskov.dk

Til Kystafdelingen, Gribskov Kommune

På vegne af Samvirket af Nordsjællandske Dige- og Kystsikringslag vil jeg gerne takke for muligheden for at kommentere på materialet vedrørende Nordkystens Fremtid, som blev sendt i høring den 11. marts.

Helt overordnet mener vi, at Nordkystens Fremtid er et visionært, gennemtænkt og veldokumenteret projekt, som ikke alene kan sikre vores fælles kyst mod 'den næste Bodil', men også bidrage til en natur- og miljøgenopretning af det naturlige kystlandskab og kystmiljøet.

Vi har følgende kommentarer til høringmaterialet:

Organisering af vedligeholdelse

Af høringmaterialet fremgår, at ansvaret for eksekvering af vedligeholdelsesfodringerne lægges hos et Strandfordringslag. Som fremført flere gange tidligere i processen er vi meget betænkelige ved denne model, da et strandfordringslag bestående af fem kystgrundejere ikke vil have de fornødne faglige kompetencer til at forvalte dette ansvar. Især ikke i en tid med stigende kompleksitet hvad angår miljølovgivningen og ændringerne i denne, indvindingstilladelser, der pt er 10-årige og et øget fokus på havmiljø.

Det er vigtigt, at der sikres professionalisme i eksekveringen, ikke kun pga. fagligheden og omkostningerne ved vedligeholdelsesfodringerne, men også for at undgå lokale interessemodsatninger og forudfattede meninger om, hvad der virker og hvad der ikke virker.

I §25 tilladelsen til projektet står:

'Det er en forudsætning for tilladelsen, at projektet etableres og drives inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten og at de anførte afværgeforanstaltninger etableres. Derudover skal de vilkår der fremgår af tilladelsen overholdes'.

Konsekvensen af dette er, at tilladelsen til projektet kan bortfalde, hvis bare ét af de 53 vilkår – tilsigtet eller utilsigtet - ikke efterleves under vedligeholdelsen. I betragtning af hvor store omkostninger kommunerne har afholdt og hvor lang tid projektet har været undervejs, er denne risiko alt for stor til at lægge ansvaret for projektets fremtid hos fem grundejere, og der er i vores øjne en reel mulighed for, at ingen vil påtage sig dette ansvar.

Vi bemærker endvidere i det fremsendte vedtægtsudkast, at kommunerne ønsker at have meget tæt kontrol og opfølgning med aktiviteterne i Strandfodringslaget. Kommunerne kan og vil ikke 'slippe' opgaverne med opfølgning på eksekveringen, og Nordkystens Fremtid er jo også et fælleskommunalt projekt efter kystbeskyttelseslovens Kapitel 1a.

Vi vil derfor foreslå, at ansvaret for vedligeholdelsesfodringerne enten lægges hos de tre kommuner (model A) eller i et §60 selskab (model B).

Vedr. model A: Samvirket anbefaler model A, som indebærer, at et projektsekretariat med medarbejdere fra de tre kommuner fortsat indhenter indvindingstilladelser og styrer vedligeholdelsen på samme vis, som de i dag styrer projektudvikling og initialfodringen. Omkostningerne hertil dækkes som en del af vedligeholdelsesomkostningerne.

Model A har også den fordel, at arbejdet med vedligeholdelsesfodringerne ikke pålægges moms, jvf. Skatterådets svar den 23. marts 2021 vedr. moms på omkostningerne til Nordkystens Fremtid. Heraf fremgår, at momsen kun vil kunne løftes på vedligeholdelsesfodringerne, hvis kommunen påtager sig det overordnede ansvar herfor. At kommunerne pålægger kystgrundejere en betydelig og unødvendig ekstraudgift i form af moms ved at insistere på, at grundejerne selv skal stå for vedligeholdelsesfodringerne, er ikke fornuftigt i en tid, hvor riget i forvejen fattes midler til kystsikring.

Vedr. model B: Hvis kommunerne ikke kan eller vil overtage ansvaret for indhentning af indvindingstilladelser og vedligeholdelsesfodringerne, anbefaler vi, at det lægges i et dertil indrettet §60 selskab (I/S), hvis omkostninger dækkes som en del af vedligeholdelsesomkostningerne. En sådan model har vist sig velfungerende i mange år i varetagelsen af kystbeskyttelsen ved Køge Bugt Strandpark. Her er ansvaret lagt hos §60-selskaber [Strandparken I/S](#), som består af en bestyrelse, et sekretariat og en driftsenhed.

Vi anbefaler, at de fire fodringsstrækninger og de tre kommuner hver får en plads i bestyrelsen for et sådant selskab, hvis vedtægter bør tage udgangspunkt i det foreliggende udkast til vedtægter for strandfodringslaget.

Fælles for model A og Model B:

Vi anbefaler endvidere, at det undersøges, om Halsnæs, Gribskov og Helsingør kommune kan indgå en aftale med Kystdirektoratet om at forestå vedligeholdelsen.

Kystdirektoratet har allerede Fællesaftaler om sandfodring med en række kystkommuner. Senest er der indgået fem-årige aftaler for 2020-2024 vedrørende strækninger ved Blåvand, mellem Lodbjerg og Nymindegab, ved Lønstrup og ved Skagen, og de har ifølge Miljøministeriet været "en stor succes".

Det er kritisk vigtigt for projektets langsigtede bæredygtighed, at vedligeholdelsesfodringerne gennemføres af Danmarks mest kompetente aktør på området – Kystdirektoratet - og det vil næppe være muligt for Kystdirektoratet at indgå aftaler direkte med et privat strandfodringslag.

Omkostningerne, der pålignes grundejerne

Moms

På borgermødet i Halsnæs sagde en repræsentant fra kommunen, at man vil opkræve beløbet for initialfodringen af grundejerne med tillæg af moms, men at kommunen agter at beholde momsen.

Det er der ikke lovhjemmel for. Beløbet, som grundejerne skal betale, skal ikke tillægges moms, jfr. bindende svar fra Skatterådet SKM2021.171.SR.

Puljemidler fradrages før grundejernes 25% af initialfodringen beregnes jfr. politiske beslutning i Byrådet i Gribskov

På byrådsmøde 5. marts 2024 traf byrådet beslutning om videreførsel af Nordkystens Fremtid og beslutning om model for fordeling af anlægsomkostningerne mellem Gribskov kommune og grundejerne.

4 scenarier blev præsenteret med anbefaling af model A, hvor puljemidlerne fra kystdirektoratet blev fratrukket kommunens 75% af anlægsomkostningerne.

Borgmester Bent Hansen fremsatte ændringsforslag om valg af model B, hvor anlægsudgifterne fordeles med 75% til Gribskov kommune og 25% til grundejerne. Puljemidler fratrækkes de samlede anlægsudgifter inden fordeling mellem Gribskov kommune og grundejerne. Ændringsforslaget blev vedtaget.

For en kystejer med grund på 25 meter bredde på strækningen mellem Tisvilde og Rågeleje vil scenarie A koste ca. 50.000 mens scenarie B vil koste 30.000.

Samvirket har bemærket, at tallene for omkostningerne til initialfodringerne, der blev præsenteret på høringsmødet planche 43, er omkostningerne FØR fradrag af puljemidler – altså model A, uden at nævne at puljemidlerne ikke var fratrukket.

Vedligeholdelsesomkostningerne i Gribskov kommune.

Vedligeholdelsesomkostningerne i Gribskov kommune er anført til 7.085 kr. pr år excl moms for en 25 m grund.

Dette er ikke retvisende, da vedligeholdelsesomkostninger i Gribskov kommune opgøres på to delstrækninger – vest og øst Gilleleje, fordi omkostningerne vest for Gilleleje skønnes at blive dobbelt så store som vest for Gilleleje, nemlig henholdsvis ca. 10.500 og 5.300 kr. årligt for en 25 meter bred grund. De 2 delstrækninger fremgår af udkast til vedtægter for strandfodringslaget.

På planche 44 vises vedligeholdelsesomkostninger på 6 delstrækninger – det er heller ikke retvisende

Vi anbefaler, at plancherne opdateres, så de er retvisende.

Mulighed for lån/lånegaranti til initialfodringen i Halsnæs kommune.

På borgermødet i Halsnæs blev det nævnt i en kommentar fra salen, at nogle kystgrundejere vil have svært ved at finansiere udgiften til initialfodringen. Med henvisning til Kystbeskyttelseslovens §9* henstiller Samvirket til, at der i Halsnæs kommune findes en løsning, fx i form af en lånegaranti.

* "Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvorledes midlerne til kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal tilvejebringes, herunder, om der skal optages lån, om lån skal garanteres af kommunen, og om kommunen midlertidigt eller endeligt skal afholde udgiften".

Kommentarer til vilkår i udkastet for §25 tilladelse til Nordkystens Fremtid (Version: marts 2025)

Pkt 5.1

Her står: "Hvis det på de mest udsatte steder bliver nødvendigt at forstærke hofder og bølgebrydere, skal sandfodringslaget forstærke eller anlægge disse efter initialfodringen for at den målsatte minimumshøjde af stranden kan opretholdes".

Dette er i modstrid med den nuværende ansvarsfordeling, hvor ansvaret for de faste anlæg ligger hos det lokale kystbeskyttelseslag eller, hvis et sådant ikke eksisterer, hos de enkelte kystgrundejere.

Pkt 5.3

Heraf fremgår, at ansvaret for udbedring af 'forøget tilsanding' af havnene i Hundested, Gilleleje og Hornbæk pålægges strandfodringslaget. Det bør afklares sammen med de pågældende havne, hvordan en eventuel meromkostning beregnes, da havnene i forvejen betaler en betydelig sum på flytning af sand, der blokerer havneindløbene.

Når der skal fjernes sand fra havneindløb, anbefaler Samvirket en cirkulær tilgang, der indebærer, at sandet flyttes til steder på den vestlige del af Nordkysten, som med tiden mangler sand, og ikke bare til strandene øst for havnene. Se vedlagte illustration (fremsendt til Gribskov kommune februar 2014 i anden sammenhæng). Der henvises endvidere til vedlagte artikel: 'Hård kystbeskyttelse truer kystens naturlige geologi og biologi', der kan være relevant ved kommende indvinding af materialer til strandfodringen.

Udgangspunktet i projektet er en vedligeholdelse der skal ske hvert femte år for hele kyststrækningen. Samvirket foreslår en mere fleksible tilgang hvor man kan have en løbende vedligeholdelse med mulighed for at udføre arbejde hvert år på forskellige strækninger. hvilket også vil understøtte eller åbne mulighed for den cirkulære sandfodring hvor sandet hentes fra havnene på strækningen.

Pkt 2.2

Hvad angår konstruktioner i forbindelse med udløb og lignende, som opføres som led i initialfodringen, bør det præciseres, at det påhviler kommunerne at dække omkostninger til udbedring, såfremt konstruktion ikke virker som forventet.

Endnu engang tak for muligheden for at kommentere på materialet vedrørende Nordkystens Fremtid. Hvis noget er uklart i vores hørings svar, eller der er behov for yderligere information, bedes I kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Birgit Lund

Formand